

[Eva Møller]

bliver 21 forskningsårsværk flere end i 1985, og at besparelserne, for nu at bruge det ord, stort set består i, at den forøgelse af budgettet på 1 pct., der var nævnt i budgetoplægget for 1986, ikke bliver til noget, således som udkastet til finanslov ser ud på nuværende tidspunkt.

Jeg er naturligvis vidende om, at man på en hel del uddannelser og uddannelsessteder vil komme til at opleve virkelige besparelser og også besparelser af en ikke uvæsentlig størrelse.

Der er flere grunde hertil. Lad mig begynde med den væsentlige, at vi ønsker at ændre optagelsestallene ved de højere læreanstalter, universiteter og universitetscentre, så vi optager forholdsvist flere studerende ved uddannelser, hvor beskæftigelsesudsigterne er gode, og færre ved uddannelser, hvor beskæftigelsesudsigterne er dårlige.

Man kan naturligvis sætte spørgsmålstegn ved, om det er rimeligt at nedskære antallet af forskere, fordi antallet af studerende falder. Hertil er der for det første at sige, at der var fra institutter, læreanstalter m.v. ingen, der gav udtryk for utilfredshed med, at flere studerende i sin tid gav flere forskere, eller for den sags skyld blot gav udtryk for, at det var en ulogisk sammenkædning.

For det andet er det tillige således, at det gennem budgetmodellen med dens meget faste rammer for alle bevillinger sikres, at tilpasningen mellem antallet af studerende og antallet af forskere strækkes over en årrække. Denne tidsmæssige udstrækning af tilpassningsperioden er netop valgt dels for at hindre, at tilfældige udsving i antallet af studerende skal have indflydelse på forskningen, dels for at give en passende tid til såvel udbygning som nedskæring af et forskningsmiljø. Jeg vil da på den anden side understrege, at vi i det konservative folkeparti selvfølgelig er villige til at se på, om tilpassningsperioden kan gøres længere, men der er jo også et hensyn at tage til de institutioner, hvor studentertallet er stigende.

En anden grund til, at der i år er et oplæg til, at der skal spares ikke uvæsentlige beløb på en række institutioner eller fakulteter, er, at regeringen i år har besluttet sig til ikke blot at bede om de såkaldt lineære besparelser over hele området, dvs. samme procentdel skåret ned overalt, men har valgt at pege på forskellige besparelsesmuligheder. Denne

nye praksis skyldes, at der på en række områder gennem de sidste år har skullet findes besparelser på grund af det faldende studentertal, og vi har fra specielt disse områder hørt, at det ikke er muligt at spare mere, at regeringen ikke bare kunne kræve besparelser uden at anvise muligheder for at spare.

Regeringen og regeringspartierne er naturligvis helt klar over, at ingen institutter, altså hverken de institutter, der er foreslået nedlagt af regeringen, eller de institutter, der er foreslået nedlagt af de enkelte fakulteter, kan nedlægges, uden at planlægningsrådet for forskningen er blevet hørt. Selvfølgelig skal denne høringsproces finde sted, og herunder skal planlægningsrådet også have mulighed for at inddrage såvel de enkelte forskningsråd som de faglige landsudvalg, ligesom vi selvfølgelig også er indstillet på at lytte til de råd og de svar, som planlægningsrådet måtte give os. Og skulle de svar vise, at det er muligt at spare de ønskede beløb på en for forskningen mere hensigtsmæssig måde, er vi selvfølgelig lydhøre heroverfor.

Jeg skal for at forebygge enhver misforståelse understrege, at der ikke ligger nogen vurdering af forskningskvalitet bag de foreslåede besparelser. Jeg er sikker på, at alle institutter udfører kvalitetsforskning, thi ellers ville de relevante styrende organer naturligvis have grebet ind. Det er derfor beklageligvis – eller jeg skulle måske sige heldigvis – således, at ved alle nedlæggelser vil på grund af dansk forsknings høje niveau fremragende forskere blive berørt. Der har bag vore forslag om nedlæggelser af enkelte institutter kun været et eneste og ubrydeligt princip. Vi ønsker ikke bredden i det samlede danske forskningspektrum formindsket. Det vil sige, at vi, når det nu på grund af omlægninger er nødvendigt med besparelser, kun vil nedlægge fag eller fagområder, der findes mindst to steder i Danmark. Det skal hertil bemærkes, at vi også herved ønsker at sikre, at de enkelte forskningsmiljøer ikke bliver for snævre.

Jeg vil endnu en gang understrege, at for mig er det væsentligt at få diskuteret omlægningen af de videregående uddannelser, da det er fremtidsrettet. Det bærende princip for regeringspartierne har her været at sikre flest mulige uddannelsespladser med gode beskæftigelsesudsigter. Vi ved, at i den nuværende økonomiske situation er der ikke mulighed for udvidelse på et eller flere områder,